■حضرت امیر المؤمنین علی(ع):
دنیا خانه گذر است نه جای ماندن.

■اذان ظهر: ۱۲:۰۹ ■غروب آفتاب: ۱۹:۲۳
■اذان مغرب: ۱۹:۴۴ ■نیمه شب شرعی: ۲۳:۱۷
■اذان صبح فردا: ۳:۱۱ ■طلوع آفتاب فردا: ۴:۵۶

روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی ■ دوشنبه ۱۶ تیر ۱۴۰۴ ■ سال سی‌وسوم ■ شماره ۹۴۳۲

همشهری

سرمایه گذاری برای تولید

■پذیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰
■چاپ: همشهری
■تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰

■توزیع و اشتراک: موسسه نشر گستر امروز نوین
■تلفن توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰
■تلفن اشتراک: ۶۱۹۳۳۱۱۴

■دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سید کمال قریشی، شماره ۱۴
■کدپستی ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ■تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۶
■تلفن: ۲۳۰۲۳۰۰۰، نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

■همشهری آنلاین: www.hamshahrionline.ir
■سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

صفحه آخر

صفحه‌آرا: علیرضا بهرامی

■صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
■مدیر مسئول: محسن مهدیان
■سردبیر: دانیال معمار
■دبیر تحریریه: سیدمجتبی صادقی
■معاونان سردبیر: شهرام فرهنگی، علی عمادی، شاهین امین، حامد فوقانی
■مدیر فنی: حامد یزدانی
■مدیر هنری: مهدی سلامی
■دبیر عکس: امیر پناهپور

سیاسی و دیپلماتیک:
■مدیر: حسین ارجلو

شهرنگار:
■مدیر: پروانه بهرام‌نژاد
■دبیر: مریم باقرپور

اقتصاد:
■مدیر: حسین لطفی
■دبیر: مریم موسی‌پور

تماشاگر:
■مدیر: امیرمحمد یعقوب‌پور
■دبیر: لیلی خرسند

سرزمین من:
■مدیر: سیده زهرا عباسی

تندرستی:
■مدیر: عیسی محمدی
■دبیر: مریم سرخوش

سرنخ:
■مدیر: جواد عزیزی
■دبیر: محمد جعفری

دانستنیها:
■مدیر: ساسان شادمان
■دبیر: زهرا خلجی

جامعه:
■مدیر: فهیمه طباطبایی

گزارش:
■مدیر: مسعود میر
■دبیر: فاطمه عسگری‌نیا

۲۴ (سینما و تلویزیون):
■مدیر: سعید مروتی
■دبیر: علیرضا محمودی

صفحه آخر:
■دبیر: جواد نصرتی

طرح و گرافیک:
■دبیر: محمدعلی حلیمی

حافظ
روضه خُلدِ برین خلوت درویشان است
مایه محتشمی، خدمت درویشان است

عکسخانه

عزای جهانی حسین(ع)

فریاد آزادیخواهی امام حسین(ع)، هنوز در سراسر جهان بلند است و به گوش می‌رسد و به همین خاطر است که عاشورا، همچنان یکی از بزرگ‌ترین مناسبت‌های مذهبی جهان است و میلیون‌ها نفر را در سراسر جهان عزادار می‌کند.
در کشورهایی با اکثریت شیعه مثل ایران و عراق، عاشورا با شور و اشتیاق بیشتری برگزار می‌شود اما این فقط شیعیان در خاورمیانه نیستند که عزادار سالار شهیدان(ع) هستند. میلیون‌ها شیعه در سراسر جهان، از هند و آسیا گرفته تا آفریقا و از اروپا تا آمریکا، در محرم و عاشورای امسال به خیابان‌ها آمدند تا یاد شهیدان دشت کربلا را زنده نگه دارند.

یکی از کشورهایی که اخیرا روز عاشورا را به‌عنوان تعطیلی ملی انتخاب کرده، هند است که سابقه‌ای طولانی در برگزاری مراسم عاشورا و محرم دارد. چند صد میلیون مسلمان در این کشور زندگی می‌کنند و ده‌ها میلیون نفر از آنها شیعه هستند. پافشاری این شیعیان برای برگزاری مراسم عاشورا، در نهایت کار را به جایی رساند که روز عاشورا تعطیل ملی در هند شد. دیروز روز عاشورا در هند، مانوج سینها، معاون فرماندار ایالت سرینگر در مراسم سنتی شیعیان در این ایالات با نام ذوالجناح حاضر شد و به نشانه احترام، به آنها آب هدیه داد و از جوانان خواست راه امام حسین(ع) را دنبال کنند.
در کشمیر، جایی که اقلیت شیعه توسط حکومت مرکزی تحت فشار زیادی قرار دارند، مراسم عاشورا مثل هر سال برگزار شد و شیعیان با بنرهایی با عکس امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری به شهدای کربلا ادای دین کردند.
از دیگر مناطقی که عاشورا را در سال‌های اخیر با جدیت بیشتری پیگیری می‌کنند و بر تعداد شرکت‌کنندگان آن افزوده شده، آفریقاست. تعداد شیعیان به‌صورت سنتی در کشورهای عربی مثل مصر زیاد بوده اما حالا کشورهایی مثل نیجریه هم شاهد افزایش اقلیت شیعه هستند و عاشورا در سال‌های اخیر به مراسمی آشنا در این کشور تبدیل شده است. در محرم امسال، مراسم بزرگداشت کودکان غزه با توسل به نام حضرت علی اصغر(ع) در ایالات بوچای در این کشور برگزار شد و شیعیان، ضمن محکوم کردن جنایات رژیم صهیونیستی در غزه، نام و خاطره شهدای کربلا را زنده نگه داشتند.

در اروپا و آمریکا هم، مهاجران شیعه سنگ تمام می‌گذارند و یاد شهدای کربلا را تا جایی که می‌توانند زنده نگه می‌دارند. چیزی که شیعیان امسال به آن حساسیت داشتند، برگزاری مراسم در حرم حضرت زینب(س) در دمشق بود؛ با روی کار آمدن حکومت جدید در سوریه که ریشه‌های سلفی دارد، بیم می‌رفت که این مراسم در جایی که خود دمشقی‌ها به آن حرم سیده زینب می‌گویند با مشکلاتی همراه باشد اما تصاویری که در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده، نشان می‌دهد که شیعیان مثل سال‌های گذشته، در حرم حاضر شده‌اند و به عزاداری پرداخته‌اند.

در مراسم نخل گردانی عاشورا، نخل سنگین و قدیمی هیئت که نمادی از تابوت سیدالشهدا(ع) است، در میان دسته‌های عزاداری محله اختیاریه، با شور و اشک بر دوش مردم حرکت می‌کند.

عکس‌ها: همشهری/ مناعادل- محمدعباس‌نژاد- حامد خورشیدی- امیر رستمی

از الحسین مصباح الهدی و سفینة النجاة

تهران عاشورایی

تاسوعا و عاشورای حسینی با حضور میلیونی مردم و برگزاری مراسم و آیین‌های مختلف در تهران برگزار شد

فاطمه عباسی

دیروز، عاشورای حسینی، تهران چهره‌ای دیگر به‌خود گرفت. شهری که هر سال در عزای خامس آل عبا سراپا ماتم می‌شود، دیروز هم با نغمه‌ها، اشک‌ها، علم‌ها و پرچم‌های سیاه، جلوه‌ای ویژه یافت؛ مسیری که بار دیگر همه آن را به نام حسین(ع) پیمودند.
از ساعات اولیه صبح، خیابان‌ها و کوچه‌های جنوب شهر، از میدان خراسان تا شوش و خیابان مولوی آرام آرام پذیرای هیأت‌ها و دسته‌های عزادار بود. صدای طبل و سنج و نوای قدیمی نوحه، شهر را پر کرده بود و پیر و جوان، زن و مرد، هر کدام به سهم خود در این سوگواری بزرگ حضور یافتند. دیگ‌های شله‌زرد و قیمه در دل خانه‌ها می‌جوشید و رایحه‌اش با عطر اسپند در هوای محرم عجین شده بود. در مرکز شهر، میدان امام حسین(ع)، خیابان انقلاب، مسجد ارک و چهارراه گلوبندک، ازدحام عزاداران حکایت از دلبستگی تهرانی‌ها به این حادثه بزرگ داشت. دسته‌های سینه‌زنی و زنجیرزنی که در هم تنیده بودند و صدای گرم مداحانی که با شور یاد کربلا را زنده کرده بودند، دیروز قلب تهران را به تپش انداخت.
در شمال شهر، هیئت‌های خانوادگی و مراسم‌های باشکوه در امامزاده صالح(ع) تجریش و تکیه‌ها، جلوه‌ای معنوی و صمیمی به تهران داده بود و در غرب تهران، از میدان آزادی تا اکباتان، مراسم عزاداری با حال و هوایی مردمی‌تر و خانوادگی‌تر برگزار شد.
در محله‌ها و هیئت‌های تهران، هیجان، اشک، شکوه و ایمان درهم تنیده بود. گاه، صدای طبل و سنج و مداحی از کوچه‌ای بلند می‌شد و جمعی کوچک پیرامونش، فروتنانه می‌گریستند. گاهی صف‌های بلند عاشقان اباعبدالله، تنها برای چشیدن قطره‌ای از تبرک نذری یا دست زدن بر ضریحی نمادین، بی‌تاب و مشتاق می‌شدند. ساده‌ترین تصاویر، عمیق‌ترین مفاهیم را حمل می‌کنند؛ دسته عزاداری، پرچم‌های یا حسین(ع) و یا ابوالفضل(ع)، ظرف چای، لاله‌ای که شب عاشورا روشن می‌شود، دست‌های بی‌قراری که از غم حسین(ع) و یارانش روی سینه‌ها فرود می‌آید، همه بازگوکننده آرمانی هستند که گرد یک محور است: برافراشته ماندن علم حسین(ع).
امسال، عکس‌های ناب و روایت‌های صادقانه از هیئت‌های کوچک محلی تا دسته‌های بزرگ خیابانی، شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌های کشور را پر کرده است؛ تصاویری از زنان و مردانی که با جان و دل، ارادت خود را بی‌هیچ تکلفی به نمایش می‌گذارند. عاشورا در تهران، فراتر از سوگواری و سنت، تداعی‌کننده لحظه‌هایی بود که دل‌ها، فارغ از همه تردیدها و دغدغه‌های روزمره، راهی کوچه‌های معرفت و انسانیت می‌شوند. تهرانی‌ها بار دیگر نشان دادند که سیاه‌پوشی در این روز فقط پوشیدن جامه عزا نیست، بلکه پیمانی است برای پایبندی به راه حسین(ع) و آرمان‌های او. هر خیابان و محله تهران، دیروز روضه‌ای از عشق و بخشش و همدلی بود؛ روضه‌ای که تا سال دیگر و عاشورایی دیگر، در جان شهر باقی خواهد ماند.

گروهی از شبیه‌خوانان با جامه‌های زرد و سرخ و پرچم‌های سرخ‌رنگ در میان عزاداران رجزخوانی و سوگواری می‌کنند. این صحنه، بازآفرینی حوادث کربلا و یادآور حماسه و ایثار یاران امام حسین(ع) در عاشوراست.

صف بلند عزاداران «شاه حسین گویان» در خیابان، درحالی که شمشیرها را به رسم سنتی آذربایجانی‌ها در دست گرفته‌اند، تصویری از همبستگی و سوگ دیرینه مردم تهران را در عاشورا به نمایش گذاشته است.

دسته‌های زنجیرزنی و پرچم‌های بلند و پرشکوه، خیابان‌های شهر را سرشار از نوای حزن و شکوه عزاداری حسینی کرده است. جوانان و مردان پیرامون علم‌ها با عشق و دلدادگی آیین عاشورایی را به‌جا می‌آورند.

بازاریان تهران با لباس‌های مشکی و در فضایی پرشور، به‌صورت یکپارچه در عزای سیدالشهدا(ع) سینه‌زنی می‌کنند.

در یکی از راسته‌های بازار تهران، خادمان و عزاداران در حال توزیع شربت و نذری بین مردم هستند. فرهنگ مهمان‌نوازی و همدلی حسینی در این روزها، پیوندی عمیق میان بازاریان و رهگذران ایجاد کرده است.

مجلس عزاداری پرشور هیئت ریحانه الحسین زیر نورهای سرخ و فضایی معنوی دل‌های زیادی را در سوگ امام حسین(ع) گرد هم آورده است. مداح با صدایی حزن‌انگیز شور و حال عاشورایی را در میان جمعیت عزادار جاری می‌کند.

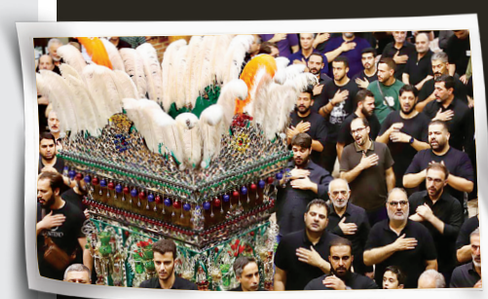

حرکت باشکوه و باعظمت علامت تزیین‌شده در مراسم سینه‌زنی نیاوران، نمادی از ارادت به اهل‌بیت(ع) و زنده نگهداشتن یاد کربلاست. اجتماع عزاداران با نوای یا حسین، صحنه‌ای سرشار از عشق و ایمان خلق کرده‌اند.

در اوج مراسم عاشورا در چهارراه گلوبندک هزاران عزادار گرداگرد خیمه‌های نمادین کربلا حلقه زده‌اند. دقایقی بعد با شعله‌ور شدن خیمه و اوج گرفتن ناله‌ها، فضای میدان غرق در اندوه و همدلی می‌شود. این صحنه‌ها تجلی پیوند عمیق مردم تهران با واقعه عاشورا و روایتگری زنده از غم و ایستادگی است.

سوژه روز

پوست تخمه‌نادانی

سید سروش طباطبایی پور

برای پاکیزگی شهر البته پاکبانانی شریف، شهرم را از زشتی‌ها و بدی‌ها می‌زدایند و حتی گاهی قد خم کرده، زمین را جارو می‌کنند و زباله‌ها را از زمین برمی‌دارند تا آلودگی‌های کوی و برزن حتی چشمان زیبابین شهروندان را نیازارد. وقتی شهرم پاکیزه باشد، کودکان و نوجوانان وقتی زمین می‌خورند، تنها لازم است دست‌هایشان را بتکانند و باز دوباره با خنده می‌توانند در کوچه‌پس کوچه‌های شهرم بدوند. وقتی شهرم پاکیزه باشد، پیران شهرم می‌توانند آهسته قدم بزنند و از بودن در چنین شهری به‌خود ببالند. وقتی شهرم پاکیزه باشد حتی جوانان و میانسالان شهرم نیز حین رفت‌وآمد، چشمشان از دیدن پاکی‌ها می‌درخشد و انگیزه‌هایشان برای کار و فعالیت دوچندان می‌شود.
اما پاکیزگی شهر تنها ماجرای گذاشتن زباله‌ها در ساعت ۹شب و پرت‌نکردن پوست موز از شیشه خودرو و انداختن جعبه پیتزا در سطل زباله نیست؛ توجه به این موضوع‌ها آن‌قدر بدیهی است که دیگر جای گفتن ندارد. اما گاهی فراموش می‌کنیم که حتی زباله‌های کوچکی مثل ته‌سیگار و پوست تخمه و حتی یک لیوان یک‌بارمصرف مچاله هم می‌توانند شهرم را آلوده کنند. شاید فکر کنیم، «ای بابا؛ یک پوست تخمه که دیگه به جایی برنمی‌خوره!» اما مگر تنها ما ساکنان این کلان‌شهریم؟ گاهی یک پوست تخمه مسیر رفت‌وآمد مورچه‌های شهرم را مسدود می‌کند و مورچه‌ها مجبورند برخلاف میلشان، خودشان دست‌به‌کار شوند و پوست تخمه‌نادانی را از جلوی خانه‌هایشان به‌سختی بردارند تا شهرشان و شهرمان پاکیزه بماند.

دیروز نامه

گندم می‌کاریم، نان می‌پزیم، دور می‌ریزیم
حل مشکل نان، آسان نیست ولی شد

ماجرای ماندگار دورریز نان

۳۰سال پیش در همشهری

در صفحه ۵روزنامه همشهری در ۳۰سال پیش، گزارشی درباره نان می‌خوانیم که تیتر آن «حل مشکل نان، آسان نیست؛ ولی شدنی است» است. از روتیتر این گزارش مشخص است که دغدغه آن روزهای نویسنده مثل اکنون، دورریختن و ضایعات نان است. در این گزارش که در تیر سال ۱۳۷۴ منتشر شده، کارشناسان بر این باور بودند یکی از دلایل افزایش دورریز نان در آن سال‌ها، یارانه زیاد نان است. در این گزارش آمده که از کل یارانه مصرفی کشور در ۲سال قبل از آن روزها یعنی در سال ۱۳۷۲، حدود ۷۰درصد آن متعلق به یارانه گندم و نان است. در این گزارش یک کارشناس اقتصادی گفته که یارانه نان و عرضه نان ارزان، مصرف‌کنندگان را در رعایت کمیت و کیفیت مصرف نان در مقایسه با دیگر کالاها به رفتاری غیراقتصادی کشانده است.
بد نیست بدانید با وجود توزیع یارانه نقدی در این سال‌ها، همچنان نان و گندم، در سال ۱۴۰۳، درست مثل ۳۰سال پیش، بالاترین یارانه را نسبت به دیگر کالاهای مصرفی دارد و موضوع دورریز نان، با وجود افزایش نسبی قیمت نان، باز هم یکی از معضلات این موهبت الهی در این سال‌هاست که باید برای آن فکر بکری کرد.